

[Hartvig Frisch.]

jeg dog en Hilsen at bringe fra talrige Dansk-Amerikanere, som henvendte sig til mig under min Rejse til San Francisco, hvor jeg jo var som den danske Rigsdags Repræsentant. Der er jo det mærkelige, naar man rejser i Staterne, at skønt dette Land er som en hel Verdensdel, kan man næppe komme noget Sted uden at træffe paa Dansk-Amerikanere. Jeg kan nævne et Par smaa Eksempler. Professor Husfeldt og jeg talte i San Francisco i et Udstillingslokale for de amerikanske Krigsmaan i Radio om Danmark under Besættelsen. Det foregik ved et stort Glasvindue, og Talen blev sendt ud i Højtalere, saaledes at der samledes en hel Stimmel af Mennesker ude paa Gaden. Aldrig saa snart kom vi ud paa Gaden, før en Mand kom hen og præsenterede sig som Hansen fra Kolding og vilde endelig have en Hilsen sendt med hjem. Saadan er Situationen, hvor som helst man kommer. Jeg husker, at da vi i Toget fra Boston til New York passerede det Sted, hvor Skoleskibet „Danmark“ laa fortøjet, var der en Konduktør, som hed Nielsen, der viste mig Skibet, ellers havde jeg ikke faaet Øje paa det, for jeg vidste ikke, at det laa der. Han var ogsaa dansk — han stammede fra Set. Thomas i Vestindien —, og han vilde ogsaa gerne have en Hilsen med til dem derhjemme. Naar jeg har faaet Hundreder af saadanne Hilsener, ved jeg ikke bedre end at overbringe dem paa een Gang her fra Folketingets Talerstol.

Jeg vil gerne her komme ind paa et Spørgsmaal, som vedrører Handelsforholdet mellem de to Lande.

Naar Talen ovre i Amerika faldt paa Danmarks Økonomi, var det naturligt, at jeg fremhævede Vanskelighederne for os ved at skaffe Dollars til at fylde vore tomme Lagre med, og saa rejste jeg Spørgsmaalet om, hvad vi kunde sælge til dem, og spurgte: Hvad vil I have? Og dertil svarede vore Landsmænd derovre, at der var mange danske Produkter, som Amerikanerne gerne vilde have, men, sagde de, det maatte ikke være de almindelige Massevarer som Smør og Flæsk, men Danmarks Specialiteter som f. Eks. — og saa nævnte de Ost, Konserves o. lign. Hvis vi lærte at bringe paa Markedet i en Standardpakning, som faldt i Amerikanernes Smag, saadanne Specialiteter, saadanne Lækkerier, saa vilde der være store Forretninger at gøre.

Nu skal jeg selvfølgelig ikke gøre mig klog paa dette Emne, men jeg synes, det er min Pligt som Udsending for Rigsdagen at lade den Henstilling gaa videre ikke mindst

til den højtærede Landbrugsminister, som jeg jo ved interesserer sig for ethvert Spørgsmaal om Eksport af danske Fødevarer.

Jeg vil saa springe fra Amerika til Lolland og vil begynde med at rette en Henstilling til den højtærede Justitsminister, om han ikke vil se mildt til et Andragende fra Rødby Havn om en Bevilling til et Biografteater.

Det er maaske ikke alle, heller ikke i denne Sal, der ved, at Rødby Havn nok hører til Rødby Kommune, men at den er adskilt fra Rødby ved en Afstand af 6—7 Kilometer, og det betyder, at Rødbyhavnerne næsten maa foretage en Rejse for at komme i Biografen, saa man kan ikke fortænke Beboerne i, at de er meget stærkt interesserede i det Andragende, der er indgivet, og det har vi set ved det meget store Antal af Underskrifter paa en Adresse, der er gaaet rundt dernede. Lokalet er allerede sikret, saa alt kun afhænger af Bevillingsmyndighedernes Interesse, hvorfor jeg appellerer til deres Velvilje.

Jeg vil ogsaa gerne henvende mig til den højtærede Kirkeminister og henstille, at han vil se venligt paa en Henvendelse fra Øen Ask om Tilskud til Restaurering af deres Altertavle og Prædikestol i Ask Kirke.

Det næste Spørgsmaal vil jeg gerne rette til den højtærede Trafikminister. Det drejer sig om det gamle Problem, eller jeg kan sige Krav om Statens Overtagelse af Lollandsbanen. Det er et Ønske, der i mange Aar har været næret paa Lolland, og det næres baade af Befolkningen og af Banens Personale.

Forholdet mellem Staten og Lollandsbanen er jo helt tilbage i Tiden fra Banens Oprettelse under Tietgen i 1872—73 ordnet paa den ejendommelige Maade, at Staten har paataget sig en Renteforpligtelse over for Selskabets Aktionærer, oprindeligt paa 2 Millioner Rigsdaler, og det har i Aarenes Løb virkelig Gang paa Gang faaet til Følge, at Staten er kommet til at yde Tilsvaret til Banen. Jeg kan f. Eks. nævne, at før den forrige Krig var der 27 Aar i Træk, hvor Staten maatte yde Tilsvaret. Under Krigen 1914—18 skete der en Ændring, idet Banen gik bedre, ligesom vi har set under denne Krig i øvrigt, men saa fra 1929 og i Aarene under 1930erne kom Staten igen til at yde sit Tilsvaret. Men omvendt ligger det saa ejendommeligt, at Selskabet ifølge den gamle Kontrakt fra 1870erne har lidt et Tab ved uden Vederlag at bortforpagte Falsterbanen til Staten og ved samtidig alligevel at have Forrentningen af den Banestrækning. Hele dette udviklede Forhold